

ЕКОНОМІКА

УДК 330.3:658.1

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/35.1>**Бойко Р.В.**

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування
Львівський торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4044-0217>

ПОБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджується проблематика формування й реалізації регіональної інвестиційної політики. Фокусується на узгодженні проблематики залучення та ефективного використання інвестицій, з одного боку, й стимулювання процесів розвитку стратегічних галузей регіональної економічної системи, з іншого боку. Зроблено висновки, що одним з пріоритетних завдань регіональної інвестиційної політики є створення фінансово-інвестиційних передумов для нарощення і реалізації потенціалу стратегічних галузей регіональної економіки, адже від цього залежить її конкурентоспроможність, здатність нарощувати обсяги ВРП, покращувати провідні економічні та соціальні параметри розвитку регіону і його територій. Визначено сукупність та здійснено групування (сировинні, технологічні, цифрові, прогресивні, проривні) стратегічних галузей економіки. Ідентифіковано елементи та зроблено структурну декомпозицію організаційно-економічного механізму формування внутрішніх інвестиційних ресурсів розвитку стратегічних галузей регіональної економіки. Вказано на стратегічні пріоритети регіональної інвестиційної політики, які слід реалізувати в процесі впровадження відповідного організаційно-економічного механізму. Обґрунтовано систему організаційних та економічних інструментів механізму, послідовна імплементація яких дозволяє реалізувати визначені стратегічні пріоритети регіональної інвестиційної політики.

Ключові слова: регіон, регіональна політика, інвестиції, інвестиційне середовище, інвестиційні ресурси, стратегічні галузі, організаційно-економічний інструментарій.

Постановка проблеми. У будь-якому разі головне призначення інвестиційної діяльності полягає в нарощенні економіко-ресурсного потенціалу, раціональне та ефективне використання якого дозволяє економічним агентам, галузевим комплексам, регіонам і національній економіці в цілому перейти на новий щабель розвитку (за обсягами виробництва і реалізації продукції, за продуктивністю і ефективністю, за рівнем автоматизації виробничих процесів і т. д.), а, відтак, і конкурентоспроможності.

Більше того, існує велика чисельність публікацій з економічної тематики, де інвестиції розглядаються не тільки як ресурс розширеного відтворення, але як засіб належного функціонування суб'єктів бізнесу та господарського комплексу громади / регіону, простого відтворення і принаймні утримання існуючих обсягів господарювання та ринкових позицій. Такі висновки мають свою аргументацію, адже основні засоби і технології закономірно піддаються фізичному й моральному зносу, відтак, потребують оновлення (чи принаймні відновлення), а матеріально-технічна та техніко-технологічна база виробництва потребує періодичного поточного й капітального ремонту.

Саме тому інвестиційну діяльність закономірно розглядають як об'єктивний чинник, ресурс, умову функціонування й розвитку, перебігу процесів відтворення суспільства і його базисних комплексів – економічного,

зовнішньоекономічного, науково-дослідного, інтелектуального, соціального, гуманітарного, демографічного і т. д. При тому, інвестиції потрібні для всіх сфер і галузей регіональної соціально-економічної системи. Утім, пріоритет все рівно відводиться стратегічним видам економічної діяльності, імпульси та активізація в яких рефлексують відповідними позитивними змінами й зрушеннями передусім в супутніх, а надалі практично в усіх інших секторах економіки, в соціальній сфері.

Як відомо, капіталовкладення в галузі реального сектора економіки мають внутрішні та зовнішні джерела свого формування, кожному з яких властиві переваги і загрози. Однак, в реаліях нинішньої України, яка перебуває в середовищі повномасштабної війни та для якої характерні високі військові ризики, розраховувати на масштабні прямі іноземні інвестиції не доводиться. Відтак, слід шукати внутрішній ресурс і можливості.

З іншого боку, наголос на внутрішніх інвестиціях дозволяє посилити фінансово-інвестиційну, а, відтак, й економічну стійкість регіональної економіки. У цьому полягає актуальність обґрунтування комплексу організаційних і економічних інструментів та засобів, які мають реалізувати регіональні і місцеві органи влади в цілях як формування сприятливого інвестиційного середовища, так і безпосереднього стимулювання інвестиційної активності в стратегічних галузях регіональної економічної системи. Особливо важливо, коли

комплекс відповідних заходів реалізується поетапно і послідовно, виражено та ще й у межах єдиної цілісної системи зі спільною метою і завданнями. Таким чином, йдеться про нагальну проблематику створення й реалізації організаційно-економічного механізму формування внутрішніх інвестиційних ресурсів розвитку стратегічних галузей регіональної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формуванню теоретико-методичних та методико-прикладних засад регіональної інвестиційної політики присвячені публікації таких науковців, як Р. Бойко [1, с. 5–7], М. Вакулич [2, с. 76–86], Т. Васильців та ін. [3, с. 52–57], О. Злотенко, Є. Рудніченко [4, с. 99–104], Т. Зубко [5, с. 81–88], Я. Качмарик та ін. [6, с. 12–18], Л. Ляхович [7, с. 249–254], Т. Максимова, Н. Орлова [8, с. 64–69], В. Папп, М. Гобрей [9, с. 600–605], Н. Демчук [10, с. 37–42], Р. Марценюк та ін. [11, с. 390], О. Дмитрик та ін. [12, с. 301–316], Р. Лупак та ін. [13, с. 70–88], Н. Рушишин та ін. [14, с. 193–208]. Однак, на сьогодні все ще не визначеною залишається конфігурація, з одного боку, типового, а, з іншого боку, ефективного і дієвого організаційно-економічного механізму формування інвестиційного забезпечення розвитку стратегічних галузей регіональної економіки. Вирішення цього завдання потребує нових напрацювань (зокрема методико-прикладного характеру) у досліджуваній царині.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є формування методико-прикладних рекомендацій щодо формування і реалізації організаційно-економічного механізму інвестиційного забезпечення розвитку стратегічних галузей регіональної економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Регіональним органам влади слід усвідомлювати увесь спектр стратегічних галузей. Видається неправомірним відносити сюди лише найбільш прогресивні на нині види економічної діяльності та/чи проривні технології, які зараз розвиваються найшвидшими темпами та на які робиться головна ставка. Йдеться, до прикладу, про штучний інтелект, робототехніку, біотехнології, наномедицину, наномолекулярні технології, адитивні технології, блокчейн, електронний текстиль, цифрову, віртуальну та додану реальність, цифрові двійники і т. д. Беззаперечно, що збільшення виробництва, на яких активно застосовуються і розвиваються відповідні технології, сприятиме зміцненню конкурентоспроможності регіональної економіки. Більше того, це ще й інвестиції у ефективізацію діяльності, у створення замкнених циклів виробництва продукції, у застосування і поширення найбільш прогресивних, сучасних і передових технологічних рішень, ідей і т. д.

Однак, при тому, не менш актуальними на тепер залишаються питання інвестицій у підтримку й розвиток галузей цифрової економіки, тобто в інформаційно-комунікаційні технології, у хмарні та туманні обчислення, у великі бази даних, засоби мобільної ідентифікації, Інтернет-речей і т. д. По-перше, традиційні виробництва, в яких не застосовуються відповідні технології, втрачають свою не лише актуальність, але й конкурентоспроможність. По-друге, з розвитком інформаційних технологій та діджиталізації практично всі відносини і комунікації переходять у цифрову площину, відтак, суб'єкти господарювання, які не вкладатимуть інвестиції в діджиталізацію внутрішніх і зовнішніх

бізнес-процесів, а також у формування й розвиток власних систем цифрових відносин, будуть втрачати і в конкурентоспроможності і в ефективності.

Позаяк, авторська позиція в тому, що яким би не був активним розвиток проривних, прогресивних та цифрових галузей економіки все ж матеріальне виробництво ніщо не замінить. Відповідно, регіон має розвивати й раціонально використовувати власний сировинний ресурс. Економіка залишатиметься високо залежною, а внутрішній ринок і внутрішнє виробництво не будуть розвиватися без належного рівня забезпеченості і високої виробничо-господарської ефективності у таких видах економічної діяльності, як сільське, лісове та рибне господарство, переробна і добувна промисловість, будівництво, транспорт, зв'язок тощо.

Врешті-решт, до стратегічних видається доцільним відносити і галузі машино- та приладобудування, мікроелектроніки, атомної енергетики, аерокосмічної інженерії, фармацевтики, генної інженерії. Належна увага регіональних та місцевих органів влади до розвитку цих галузей спроможна у значній мірі посилити конкурентоспроможність валового регіонального продукту, наростити додану вартість, послабити залежність регіональної соціально-економічної системи від зовнішніх ринків ресурсів і технологій, активізувати процеси техніко-технологічної модернізації галузей реального сектора регіональної економіки, зміцнити внутрішньо регіональні виробничо-господарські зв'язки суб'єктів різних видів економічної діяльності і безпосередньо реального сектору економіки.

Таким чином, регіональна інвестиційна політика має спрямовуватися на покращення інвестиційного середовища, яке стосується всіх з визначених груп стратегічних галузей регіональної економіки, коли належна інвестиційна підтримка буде гарантувати ефективне функціонування і поступ кожної зі груп галузей, відповідно, за рахунок такого системного підходу буде сформовано повноцінне ресурсне забезпечення для суб'єктів господарювання всіх інших видів економічної діяльності, відновлено розвиток галузей реального сектора економіки, що формували і мають потенціал забезпечувати промислове зростання краю, високими темпами розвиватимуться процеси цифровізації на всіх рівнях відносин, що сприятиме технологічній модернізації бізнесу, зростанню асортименту та якості цифрових адміністративних послуг для населення і суб'єктів господарювання, будуть створені належні передумови для формування й поступу в регіоні видів економічної діяльності, які є найбільш прогресивними і проривними (головно стосуються штучного інтелекту, робототехніки, сучасних найбільш прогресивних технологій, зокрема доповненої і розширеної реальності).

Позаяк, втілення відповідних змін і зрушень не може бути забезпечене впровадженням одного чи кількох інструментів та засобів регіональної політики. Для цього необхідне формування та впровадження цілісного організаційно-економічного механізму в цій сфері.

Кожен механізм має властиву йому мету й стратегічно орієнтований блок (стратегічні і операційні цілі та завдання, принципи, функції і т. д.), визначених суб'єктів політики та об'єктів регулювання, інструментарій моніторингу, аналізування та контролю, коригування ухвалених рішень і втілення в життя нових, якісніших та ефективніших. Однак, головне в іншому – це

послідовність тих змін, які має ініціювати та забезпечувати механізм за рахунок поетапного, послідовного впровадження його заходів.

Власне, як зазначається в більшості дослідженнях, предметом яких слугують механізми, в тому числі й економічні, під механізмом розуміють систему його елементів, яка призначена для послідовного перетворення змін в одних з них у потрібні зрушення в інших елементах. У цьому й специфіка застосування саме механізму, на противагу, наприклад, стратегії чи програми / плану заходів. Відтак, запропонований на рис. 1 організаційно-економічний механізм формування внутрішніх інвестиційних ресурсів розвитку стратегічних галузей регіональної економіки побудований саме з урахуванням ідентифікації і визначення інструментів досягнення планових змін.

Його головне призначення (мета запровадження) у покращенні інвестиційного середовища в стратегічних галузях регіональної економіки за для збільшення пропозиції інвестиційного ресурсу, зростання попиту на інвестиції, узгодження попиту з пропозицією, а також збільшення обсягів інвестування, особливо зі врахуванням узгодження цих процесів з інноваційно-технологіч-

ною модернізацію виробничо-господарських комплексів, розвитком процесів неоіндустріалізації регіональної економіки та поширенням відповідних трендів з регіонального на нижчі рівня системної ієрархії управління, зокрема галузевий та місцевий, а також рівень стратегічно важливих для зміцнення конкурентоспроможності регіональної економіки суб'єктів господарювання.

Таким чином, визначено шість пріоритетів регіональної політики в аналізованій сфері, які мають бути поетапно реалізованими. Для цього застосовуються ті, чи інші організаційні й економічні інструменти. В якості першого стратегічного пріоритету видається доцільним визначити відновлення промислового потенціалу регіону, притому на засадах Industry 6.0. По суті, йдеться про два блоки питань. Перший: в історичній ретроспективі після здобуття незалежності України Львівщина характеризувалася потужним промисловим потенціалом і хоча його й було у значній мірі втрачено, утім ще наявні можливості до збереження і відновлення виробничих можливостей, а також створення нових (у відповідності до сировинного, людського, науково-дослідного, інноваційно-технологічного та іншого капіталу регіону).

Рисунок 1 – Організаційно-економічний механізм формування внутрішніх інвестиційних ресурсів розвитку стратегічних галузей регіональної економіки

Джерело: авторська розробка

На зараз для країн і макрорегіонів – лідерів за масштабами і темпами зростання неоіндустріалізація є провідним вектором, коли генерується все новими проривними технологіями, які впроваджуються в промисловості та інших високотехнологічних галузях і сферах економіки.

Обрання неоіндустріалізації як стратегічного напрямку для інвестування й водночас розвитку реального сектору регіональної економічної системи створює для регіону комплекс системних переваг, до яких без перебільшення можна віднести: технологічне оновлення виробництва, посилення економічної стабільності середніх і великих підприємств виробничого сектору, розвиток дослідницько-технологічної бази, розширення місткості внутрішнього ринку, зокрема в сегменті продукції проміжного споживання, значне зміцнення експортного потенціалу, розвиток інтегрованих систем виробництва та збуту високотехнологічної продукції на основі цифровізації, розширення цифрової комунікації, інформаційно-комунікаційних технологій, інновацій, інвестицій, науково-дослідної роботи, досліджень і розробок.

На сьогодні на території Львівської області все ще здійснює діяльність низка промислових підприємств, які важливо зберегти (не дати розвинутися ситуації, коли вони будуть доведені до банкрутства, а далі знищені і перетворені на житлові та/чи торговельно-розважальні комплекси) та віднайти інвестиції, які дозволять наростити виробничі потужності. Робота в цьому напрямі потребує реалізації таких організаційних кроків, як проведення комплексної інвентаризації та розробка планів з відновлення та/чи будівництва нових промислових виробництв. Видається доцільним реалізувати таку роботу на базі ухвалення регіональної стратегії (а в її межах – програми заходів) розвитку Industry 6.0 в економіці Львівської області, де будуть чітко закріплені відповідні дії, а також визначене фінансово-ресурсне й інвестиційне забезпечення політики в цьому керунку.

Результатом втілення в життя визначеного організаційного інструменту стане досягнення вищого рівня плановості й керованості відновлення промислового потенціалу регіону та узгодження цих процесів з поширенням трендів Industry 6.0. Заразом, це той випадок, коли організаційних кроків не достатньо й регіональні органи влади мають запровадити низку стимулів для підприємств, які вкладають інвестиції у відновлення промислового потенціалу регіону та створення неоіндустріальних виробництв. До таких головно віднесемо наступні: формування державного замовлення на продукцію підприємств; надання фіскальних преференцій (у частині місцевих податків і зборів); розширення інвестиційного блоку державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %»; значну лібералізацію та підтримку суб'єктів господарювання під час отримання дозволів на будівництво промислово-виробничих об'єктів, залучення в користування державного / комунального майна, земельних ділянок і т. п.; ініціювання перед органами центральної влади розробки та інституціалізації механізму реінвестування прибутку в капітальні видатки, пов'язані відновленням виробничих площ, матеріально-технічної і техніко-технологічної бази виробництва (в

разі, коли характер таких видатків безпосередньо пов'язаний зі створенням сучасних високотехнологічних виробництв).

Такі кроки дозволять усунути ключові перешкоди відносно відновлення промислового потенціалу Львівщини й активізації інвестиційних процесів у проекти з масштабування Industry 6.0. Коли такими передовсім слугують низький рівень налаштування бізнесу в регіоні на інвестиції в інноваційні технології, слабкість зв'язків між науковими дослідженнями та практичним виробництвом, низька якість та все ще не розвиненість інноваційно-технологічної інфраструктури, відсутність сприятливого середовища для інновацій й екосистеми, фінансова нестабільність, прояви корупції, конфліктів, слабкий фінансовий стан підприємств у реальному секторі регіональної економіки.

Саме тому позитивні зміни і зрушення, що стосуються нарощення обсягів капітальних інвестицій у підприємства та об'єкти промисловості, передбачають використання і скерування на такі цілі інвестицій, які очікуються в Україні на етапі повоєнної відбудови, активні кроки на шляху інтеграції до європейського ринку капіталу, інфраструктури неоіндустріалізації, в ланцюги доданої вартості високотехнологічної продукції, апробацію на теренах регіону досвіду країн / регіонів – лідерів за темпами неоіндустріалізації, підтримку і створення умов для якісного масштабування високотехнологічних інформаційно-комунікаційних стартапів в економіці Львівської області.

Наступний логічний пріоритет – це становлення на території регіону нових виробництв VI–VII технологічних укладів. Для цього суб'єктам, які планують відповідні капіталовкладення, потрібна організаційна допомога в залученні відповідного інвестиційного ресурсу, а також спрямування в таких цілях можливостей і зусиль регіональної освітньої та науково-дослідної системи. Результатом дій у цьому керунку стане нарощення виробничих потужностей і збільшення обсягів виробництва високотехнологічної продукції, конкурентоспроможної не тільки на внутрішньому, але й на зовнішніх ринках її збуту.

По суті, йдеться про те аби забезпечити активне й ефективне інвестування у перетворення наявних в регіоні промислових підприємств на високотехнологічні, де застосовуються технології найвищих технологічних рівнів. Абсолютно не відхиляємо високий рівень потреби у політиці у визначеному напрямі центральних органів державної влади. На думку автора, така тактика стосується звільнення від сплати податку на прибуток підприємств та мита при ввезенні на митну територію України передової (за технологічними укладами) техніки і технологій, обладнання та устаткування, спрощення вимог до інвестиційних проєктів, які підпадають під дію режиму максимального сприяння, допомоги в залученні довгострокових інвестиційних ресурсів від міжнародних фінансових та банківських організацій, донорів, партнерів України тощо.

Щодо економічного інструментарію регіональної інвестиційної політики, то тут слід сфокусувати зусилля навколо формування і подальшого покращення інфраструктури галузево-секторальної фінансово-інвестиційної підтримки процесів неоіндустріалізації. Йдеться про заходи, орієнтовані на створення

та розширення високотехнологічних спеціальних зон і промислових кластерів, розвиток інтегрованих систем, що охоплюють виробництво та збут високотехнологічної продукції (створення послуг), розвиток інноваційних парків і інформаційно-комунікаційних центрів для впровадження процесів поширення діджиталізації виробництва, а також поштовх для співпраці між освітою, науково-дослідними установами, інноваційними підприємствами та суб'єктами реального сектора регіональної економіки. Мова йде про вирішення за рахунок цього, щонайменше, трьох задач. Перша: створення площадок для співпраці у межах системи «підприємства + інвестори + ІКТ + науково-дослідні та інноваційні структури, стартапи»; друга: покращення інвестиційного, фінансово-ресурсного, інтелектуально-кадрового, науково-дослідного, інформаційно-комунікаційного й іншого потенціалу для створення і розвитку виробництв VI–VII технологічних укладів; третя: розвиток інфраструктури, у т. ч. заради капіталізації системи в цілому, а, відтак, покращення її інвестиційної привабливості та кредитоспроможності.

Наступний стратегічний пріоритет регіональної інвестиційної політики в межах визначеного організаційно-економічного механізму стосується безпосередньо поширення процесів неоіндустріалізації у межах загальної соціально-економічної системи регіону. Для цього регіональним органам влади слід реалізовувати такий організаційний інструмент, як реформування організаційно-інституційної системи управління інноваційно-технологічним просторовим розвитком. Адже зараз однією з системних вад регіональної політики залишається не тільки слабкість можливостей стимулювання і забезпечення інноваційно-технологічного поступу краю, але й абсолютна не поширеність відповідних процесів на рівень громад і територій. Таку ситуацію слід змінювати. Відповідно, побудова нової більш якісної системи менеджменту в аналізованій сфері дозволить розраховувати на результати пов'язані зі зростанням частки неоіндустріальних галузей в економіці, відповідно, простом доданої вартості в структурі ВРП, а також збільшенням чисельності конкурентоспроможних суб'єктів господарювання, які не локалізовані в єдиному (до прикладу, обласному) центрі, а раціонально розміщені у вигляді продуктивних сил за більшістю територій регіону.

Організаційно-управлінські заходи у визначеній сфері безпосередньо стосуються модернізації організаційного забезпечення розвитку неоіндустріалізації в області, надання фінансово-економічних стимулів суб'єктам реального сектора регіональної економіки для здійснення капітальних інвестицій у впровадження неоіндустріальних проєктів, підтримки створення інжинірингових кластерів, застосування технологій VI–VII технологічних укладів, поширення використання штучного інтелекту, впровадження цифрових платформ для взаємодії, розвитку Інтернету речей, формування ідеології спільного використання і т. д.

Власне, не менш вагомим результатом регулювання у визначеному напрямі має стати й досягнення наступного стратегічного пріоритету регіональної інвестиційної політики – диверсифікації та зміцнення

конкурентоспроможності виробництва. Авторське бачення в тому, що диверсифікація (зокрема щодо створення високотехнологічних виробництв) і зміцнення конкурентоспроможності регіональної економіки та місцевих економічних систем критично взаємопов'язані, але їх чи не найбільший потенціал в інвестиціях у розвиток малого і середнього підприємства у переробній промисловості, сільському господарстві, будівництві, на транспорті й у зв'язку. Відтак, регіональні органи влади мають надати достатні економічні стимули (головно – фінансові та грантові) для розвитку на територіях регіону високотехнологічних суб'єктів малого і середнього бізнесу. У таких цілях суб'єктам господарювання слід надавати преференції у місцевих податках і зборах, реалізувати спеціалізовані грантові програми (часткове інвестування у вигляді грантів для виробничих високотехнологічних суб'єктів МСБ, які розвивають власну техніко-технологічну базу виробництва), готувати інвестиційні площадки (з попередньо погодженими дозволами на будівництво та підведенням інженерних комунікацій) та надавати їх під реалізацію інвестиційних проєктів суб'єктів МСП.

Висновки. Одним з пріоритетних завдань регіональної інвестиційної політики є створення фінансово-інвестиційних передумов для нарощення і реалізації потенціалу стратегічних галузей регіональної економіки, адже від цього залежить її конкурентоспроможність, здатність нарощувати обсяги ВРП, покращувати провідні економічні та соціальні параметри розвитку регіону і його територій. При тому, аргументовано на необхідності розуміння і підтримки всього спектру стратегічних галузей економіки, а саме сировинних, технологічних, цифрових, прогресивних та проривних. Обґрунтовано, що формування і використання внутрішніх інвестиційних ресурсів розвитку стратегічних галузей регіональної економіки має здійснюватися у відповідності до визначеного організаційно-економічного механізму, стратегічні пріоритети якого досягаються по мірі поетапного й послідовного втілення в життя системи заходів організаційного та економічного блоку регіональної інвестиційної політики. Відповідно, наслідком застосування кожного з інструментів стає чітко визначений результат, який створює передумови для реалізації наступного кроку регулювання. Таким чином відбуваються планові поетапні зміни і зрушення, які дозволяють відновити промисловий потенціал регіону, зокрема на засадах Industry 6.0, забезпечити створення та розвиток виробництв VI–VII технологічних укладів, активувати процеси неоіндустріалізації регіональної економіки, диверсифікувати й зміцнити конкурентоспроможність внутрішнього виробництва, активувати розвиток малих і середніх промислово-технологічних підприємств, поширити відповідні процеси на місцевий економічний рівень, головну за рахунок становлення в громадах елементів промислово-виробничої інфраструктури, інфраструктури підтримки підприємства, кластерів, індустріальних парків і т. п.

Перспективним напрямом подальших досліджень у цій сфері є удосконалення методики аналізування якості регіональної політики формування в регіоні інтегрованого інвестиційного клімату.

Список використаних джерел:

1. Бойко Р. В. Облік і аудит інвестицій (на прикладі підприємств молокопереробної промисловості Західного регіону України) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.06.04. Львів, 2005. 19 с.
2. Вакулич М. М. Моніторинг інвестиційного клімату економіки України. *Економічний Нобелівський вісник*. 2014. № 1 (7). С. 76–86.
3. Васильців Т. Г., Городня Т. А., Лупак Р. Л. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій. *Інтелект XXI*. 2017. Вип. 1. С. 52–57.
4. Злотенко О. Б., Рудніченко С. М. Система моніторингу економічної безпеки інвестиційної діяльності промислового підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 41. С. 99–104.
5. Зубко Т. Л. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства галузі зв'язку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. № 3. С. 81–88.
6. Качмарик Я. Д., Куцик П. О., Лупак Р. Л., Качмарик І. Я. Економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства: монографія. Львів : Літературна агенція «Піраміда». 2012. 208 с.
7. Ляхович Л. А. Моніторинг інвестиційних проєктів підприємств. *Інноваційна економіка*. 2012. № 5 (31). С. 249–254.
8. Орлова Н. С., Максимова Т. В. Механізм організації системи моніторингу інвестиційної політики сталого розвитку в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 1. С. 64–69.
9. Папп В. В., Гобрей М. В. Шляхи вдосконалення механізму формування інвестиційного клімату в регіонах країни (на прикладі Закарпатської області). *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 16. С. 600–605.
10. Демчук Н. І. Індикатори і критерії ефективності інвестицій та інвестиційного забезпечення харчових підприємств. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2017. Т. 28 (67). № 2. С. 37–42.
11. Boiko R., Martsenyuk R., Protsykevych A. Assessment of the investment environment of the region and policy instruments for the implementation of its investment potential in wartime. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. № 10, 5. P. 390.
12. Dmytryk O., Vasylytsiv T., Mulska O., Lupak R., Kunytska-Iliash M., Dubyna M. Financial and economic security and development of priority sectors of the national economy ukraine: casual nexus empirical. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 4(57). P. 301–316.
13. Lupak R., Mizyuk B., Zaychenko V., Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T. Migration processes and socio-economic development: interactions and regulatory policy. *Agricultural and Resource Economics*. 2022. № 8(1). P. 70–88.
14. Rushchyshyn N., Mulska O., Nikolchuk Yu., Rushchyshyn M., Vasylytsiv T. The impact of banking sector development on economic growth: Comparative analysis of Ukraine and some EU countries. *Investment Management and Financial Innovations*. 2021. № 18(2). P. 193–208.

References:

1. Boyko R. V. (2005) Oblik i audit investytsiy (na prykladi pidpryemstv molokopererobnoyi promyslovosti Zahidnogo regionu Ukrainy) [Accounting and audit of investments (on the example of dairy industry enterprises of the Western region of Ukraine)]. Lviv, 19 p.
2. Vakulich M. M. (2014) Monitoryng investytsynogo klimatu Ukrainy [Monitoring the investment climate of the economy of Ukraine]. *Economic Nobel Bulletin*, no. 1 (7), pp. 76–86.
3. Vasylytsiv T. G., Gorodnya T. A., Lupak R. L. (2017) Ekonomichni aspekty dyversyfikatsiyi pidpryemstva z vykorystanniam investytsiy [Economic aspects of enterprise diversification using innovative investments]. *Intellect XXI*. Iss. 1, pp. 52–57.
4. Zlotenko O. B., Rudnichenko E. M. (2019) Systema monitoryngu ekonomichnoyi bezpeky investytsynoyi diyalnosti promyslovogo pidpryemstva [System for monitoring the economic security of investment activities of an industrial enterprise]. *Black Sea Economic Studies*. Iss. 41, pp. 99–104.
5. Zubko T. L. (2016) Otsinka rivnia ekonomichnoyi bezpeky pidpryemstva galuzi zviazku [Assessment of the level of economic security of a communications enterprise]. *Economics. Management. Business*, no. 3, pp. 81–88.
6. Kachmarik Ya. D., Kutsyk P. O., Lupak R. L., Kachmarik I. Ya. (2012) Ekonomichni mehanizmy zabezpechennia konkurentospromozhnosti torgovelnogo pidpryemstva [Economic mechanism for ensuring the competitiveness of a commercial enterprise]. Lviv, 208 p.
7. Lyakhovich L. A. (2012) Monitoryng investytsynyh proektiv pidpryemstva [Monitoring of investment projects of enterprises]. *Innovative economy*, no. 5 (31), pp. 249–254.
8. Orlova N. S., Maksimova T. V. (2016) Mehanizm organizatsiyi systemy monitoryngu investytsynoyi polityky stalogo rozvytku v Ukraini [Mechanism of organization of the system of monitoring of investment policy of sustainable development in Ukraine]. *Investments: practice and experience*, no. 1, pp. 64–69.
9. Papp V. V., Gobrey M. V. (2018) Shliakhy vdoskonalennia mehanizmu formuvannia investytsynogo klimatu v regionah krainy (na prykladi Zakarpatskoyi oblasti) [Ways to improve the mechanism for forming an investment climate in the regions of the country (using the example of the Transcarpathian region)]. *Economy and Society*. Iss. 16, pp. 600–605.
10. Demchuk N. I. (2017) Indykatory i kryteriyi efektyvnosti investytsiy ta investytsynogo zabezpechennia harchovyh pidpryemstv [Indicators and criteria for the effectiveness of investments and investment support for food enterprises]. *Scientific notes of the V. I. Vernadsky University of Technology. Series: Economics and Management*. Vol. 28 (67), no. 2, pp. 37–42.
11. Boiko R., Martsenyuk R., Protsykevych A. (2024) Assessment of the investment environment of the region and policy instruments for the implementation of its investment potential in wartime. *Baltic Journal of Economic Studies*, no. 10, 5, p. 390.
12. Dmytryk O., Vasylytsiv T., Mulska O., Lupak R., Kunytska-Iliash M., Dubyna M. (2024) Financial and economic security and development of priority sectors of the national economy ukraine: casual nexus empirical. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, no. 4(57), pp. 301–316.
13. Lupak R., Mizyuk B., Zaychenko V., Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T. (2022) Migration processes and socio-economic development: interactions and regulatory policy. *Agricultural and Resource Economics*, no. 8(1), pp. 70–88.
14. Rushchyshyn N., Mulska O., Nikolchuk Yu., Rushchyshyn M., Vasylytsiv T. (2021) The impact of banking sector development on economic growth: Comparative analysis of Ukraine and some EU countries. *Investment Management and Financial Innovations*, no. 18(2), pp. 193–208.

Boiko Ruslan
Lviv University of Trade and Economics

BUILDING AN ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR FORMING INVESTMENT RESOURCES FOR THE DEVELOPMENT OF STRATEGIC INDUSTRIES OF THE REGIONAL ECONOMY

The article examines the issues of forming and implementing regional investment policy. It focuses on harmonizing the issues of attracting and effectively using investments, on the one hand, and stimulating the development processes of strategic sectors of the regional economic system, on the other hand. It was concluded that one of the priority tasks of regional investment policy is to create financial and investment prerequisites for increasing and realizing the potential of strategic sectors of the regional economy, because its competitiveness, ability to increase GRP volumes, and improve the leading economic and social parameters of the development of the region and its territories depend on this. The set of strategic sectors of the economy has been determined and grouped (raw materials, technological, digital, progressive, breakthrough) and elements have been identified and a structural decomposition of the organizational and economic mechanism for the formation of internal investment resources for the development of strategic sectors of the regional economy has been developed. The strategic priorities of regional investment policy are indicated, which should be implemented in the process of implementing the corresponding organizational and economic mechanism. The system of organizational and economic instruments of the mechanism is substantiated, the consistent implementation of which allows implementing the defined strategic priorities of regional investment policy. It is proven that the result of the application of each of the tools is a clearly defined result, which creates the prerequisites for the implementation of the next step of regulation. Thus, planned phased changes and shifts occur, which allow restoring the industrial potential of the region, in particular on the basis of Industry 6.0, ensuring the creation and development of production of VI–VII technological modes, activate the processes of neo-industrialization of the regional economy, diversify and strengthen the competitiveness of domestic production, activate the development of small and medium-sized industrial and technological enterprises, extend the relevant processes to the local economic level, mainly through the formation of elements of industrial and production infrastructure in communities, entrepreneurship support infrastructure, clusters, industrial parks, etc. Key words: region, regional policy, investments, investment environment, investment resources, strategic industries, organizational and economic tools.

Keywords: region, regional policy, investment, investment environment, investment resources, strategic industries, organisational and economic tools.

JEL classification: E22, O16, R11